

shvaćanja ni malo ga ne odvajaju od tih ljudi, nego im ga, štoviše, približuju. On im samo jezikom mislioca iznosi svoje uvjerenje. Možda je tu i razlog da mu je gotovo nemoguće, i kad se kritički i pozitivistički postavi prema svom predmetu, prekriti svoju vjeru.

Guitton priznaje npr. da je Uskrsnuće više misterij nego događaj, da uskrslo tijelo nije predmet povijesti, ali se ne odriče povijesnosti i stvarnih činjenica o kojima govori Evandjelje. Vjera je, tvrdi on, posljedica povijesnih činjenica, a nisu bitni evanđeoski iskazi posljedica vjere (123). Prazan grob za nj nije fikcija nego stvarnost. No on se ipak ne zaustavlja na čisto povijesnoj metodi, uzima u obzir i druge faktore. »Osobitost kršćanske poruke«, smatra on, »nije, dakle, niti u povijesnom elementu, niti u misterioznom ili mitskom elementu. Ona je u snazi, u nezamjetljivom, nerazdruživom jedinstvu jednoga i drugoga« (129—30). Njega stoga neće zanimati pojedini povijesni fakti koliko činjenično stanje, bit poruke, npr. »istovjetnost raspetog Isusa s uskrsnulim Isusom (umrli Isus — upozorava Guitton — JEST uskrsnuli Isus)« (130). Dakako da ga takav postupak vodi do sigurnog zaključka i vjere u Kristovo Božanstvo i Uskrsnuće, kao temeljne označnice lika Isusa iz Nazareta.

U doba stvaranja velikih (pre)kritičkih kristologija, kad su romantične literarne životopise zamijenile znanstvene povijesne analize Kristova djela i života, o čemu je u vezi s Kasperovom i Schillebeeckxovom kristologijom bilo dosta riječi u *Crkvi u svijetu* u posljednja tri godišta, možemo kazati da je ovaj Guittonov postupak izraz »srednje linije«, u kojemu susrećemo sve sumnje i poteškoće, ali isto tako i blistavu vjeru jednog mislioca. U tom smislu se ovo djelo danas samo preporuča najširoj čitalačkoj publici. Odras je Guittonove vjere koliko i njegove kritičke metode. Zanimljivo je pisano. Njegov epistularni i dijaloški postupak daju mu potrebnu dinamiku, a suprotstavljaju je mišljenja i isticanje problema privlačnu snagu.

Naš je prevodilac i izdavač korektno obavio svoju dužnost. Posebno ćemo istaknuti vrlo uspjele ilustracije Meštovičevih biblijskih motiva iz Kristova života. Možda bismo mogli napomenuti da se ovdje-ondje osjeća stilska »hrapavost«, koja redovito prati prijevode, a samo ćemo usputno dodati — kad već pišemo u reviji kakva je *Crkva u svijetu* — da se Simone Weil nije »pitao« (202), nego pitala (jer iako je bila dubok mislilac, bila je i simpatična žena); no možda je to i tiskarska pogreška.

U ovo subjektivističko doba kad se svi ponovno moramo potvrđivati u svojoj vjeri i u sve većim kušnjama vremena donositi svoj vlastiti sud o Isusu, vjerujem da će naše šire općinstvo posegnuti za ovim izdanjem i da će se njime stvarno okoristiti.

NOVIJE RAZDOBLJE POVIJESTI SPLITSKOG KAPTOLA

Dr. Ivan Ostojić, *Splitski kaptol u splitsko-makarskoj biskupiji*, Split 1977., str. 232 i 8 listova fotosa.

Slavko Kovačić

Za Božić prošle godine izišla je u izdanju Metropolitanskog kaptola u Splitu najnovija knjiga dra Ivana Ostojića *Splitski kaptol u splitsko-makarskoj biskupiji*. Radi se o nastavku ili drugom svesku knjige koju je 1975. isti pisac objavio kod Kršćanske sadašnjosti u Zagrebu, a o kojoj je kratki prikaz izišao u *Crkvi u svijetu* br. 1, god. 1976, str. 91—93. Dok je prva bila posvećena prošlosti splitskog kaptola od njegovih drevnih početaka pa do 1828. g.,

ova druga obrađuje njegovu povijest od te, za crkvene ustanove duž hrvatske obale Jadrana prelomne 1828. g. pa do obnove splitske metropolije (1969. g.), kad je i splitski kaptol ponovno dobio naslov »metropolitanski«. Premda je to najnovije uzdignuće splitskog kaptola — kako autor ističe u predgovoru — zapravo samo naslovno, jer u naše pokoncilsko vrijeme i na crkvenom polju stvarno značenje kaptola opada, a da ne govorimo o nemogućnosti da kaptol poslije tolikih povijesnih promjena do kojih je došlo u prošlom i ovom našem stoljeću oživi na raznim drugim poljima pa i u neznačajnoj mjeri svoje nekadašnje značenje — svejedno nije suvišno pisati o povijesti te nekoć tako značajne ustanove. Ostojić s pravom naglašava da su upravo te i takve velike promjene razlog više za ovu knjigu, jer ono što nestaje s pozornice vremena postaje slijedećim pokoljenjima nejasno, nerazumljivo ili nepoznato, pa je potrebno o tome pisati. K tome i u posljednjem stoljeću i pol u splitskom kaptolu je bilo istaknutih ljudi koji su zbog svoje raznolike djelatnosti na crkvenom i drugim poljima važni i povijesno zanimljivi u najmanju ruku za Split i splitsku nadbiskupiju, a neki imaju i šire značenje.

Ostojić i u ovoj drugoj knjizi o splitskom kaptolu i njegovim članovima piše na isti način kao i u prvoj, a i podatke je uglavnom crpio iz istih arhiva, u prvom redu Kaptolskog i Nadbiskupskog arhiva u Splitu. Bibliografiju je ovog puta donio u vrlo skraćenom obliku pod naslovom »Skraćenice vrela i više puta citiranih djela«. Naravno, za ovu knjigu koja se bavi novijim vremenima građa je i u vrelima i u literaturi bila obilnija. Uza sve to autor je i ovdje uspio ostati vjeran svojoj metodi kratkog, jasnog i objektivnog iznošenja samo bitnih podataka. Knjigu je podijelio na dva dijela: sintetički »Kaptol kao cjelina« i analitički »Osobni podaci kapitularaca«. Svaki od tih djelova zauzima po stotinjak stranica. Na kraju knjige nalaze se katalozi svih članova kaptola i splitsko-makarskih biskupa te kazalo, popis slika i sadržaj. Vanjska oprema knjige je vrlo uspjela i ne zaostaje za opremom prvog sveska. Možda ga čak i nadmašuje.

INSINUACIJE

Marijan Kovač

Insinuacije.	strana neprobajna
Intrige.	tvrdava.
Rodila se ozlojeđenost.	Mladenački idealizam
I kuha,	svršava u
kuha — mjesecima.	definitivnom raskidu.
Do loma.	
do pucanja ponosa.	Gorke plodove srozavanja
Pomoći niotkuda!	ubiremo.
Jedna k'o i druga	Odgovornost na ispitu.